

**Må tidligst offentliggøres, når talen er holdt
Det talte ord gælder**

Formand for Slesvig-Ligaen Horst-Werner Knüppel Ved friluftsmødet i Tønning Søndag den 11. juni 2023 kl. 13:30

Årsmøde 2023 – Friluftsmødet i Tønning

Frivillig – fordi jeg ikke kan lade være!

Hvor er det dejligt at tilbringe denne årsmødesøndag sammen med jer – det er som at komme hjem. Dejligt at være i de rammer, som jeg igennem en årrække kunne virke i og præge. Det er dejligt at se de mange ansigter – store som små – der har været med til at gøre mine år i Tønning til noget helt særligt. Tak for det!

Derfor vil jeg også sige tak for invitationen til dette års friluftsmøde på Vestkysten, som jeg vil nyde sammen med jer alle. Personligt ser jeg altid frem til denne weekend, hvor Sydslesvig er klædt i rødt og hvidt og Dannebrog pryder hvert et hjørne af landsdelen. Også i år er der en god grund til at trække i festtøjet for at markere det DANSKE MINDRETAL i Sydslesvig.

Årets årsmødemotto er et godt valg i en tid, hvor der atter sættes fokus på frivilligt arbejde i vores samfund, såvel nord som syd for grænsen. Ofte stiller den enkelte sig spørgsmålet: NYTTER DET! Der er brug for mange ekstra hænder alle steder, der er brug for folk der brænder for en sag. Selvom vi siger, at vi aldrig har haft det bedre, er det frivillige arbejde vigtigere end vi ved første øjekast skulle tro. Der er mange mennesker, institutioner og organisationer, som har brug for en ekstra hånd, og her vil det frivillige arbejde gøre en forskel og være det element der bærer mod nye mål og åbner døren til fremtiden – dermed sagt, at det frivillige arbejde har en meget større betydning end vi forestiller os.

I første omgang vil de fleste sikkert tænke på vores foreninger og institutioner, som opfordrer til at medlemmerne bør indgå i bestyrelses- og udvalgsarbejder. Andre kan sikkert erindre sig en forespørgsel, om det ene eller andet træner- eller holdlederarbejde ikke lige var noget for netop dig! Måske takkede du JA og var glad for henvendelsen, måske kom der prompte et NEJ! En opfordring til at møde op til en generalforsamling eller et valg møde på skolen/daginstitutionen har måske resulteret i, at du af frygt for at blive "valgt" foretrak at blive hjemme i sofaen. Til disse kan jeg blot sige: I ved ikke, hvad I er gået glip af.

At være frivillig betyder, at man bliver en del af et fællesskab. Et fællesskab, hvor der sættes nye mål og hvor I sammen kan fremvise resultater. Man er del af et fællesskab, hvor engagement er det bærende element der skaber et levende, livskraftigt og livsbekræftende miljø. I samværet med andre udvikles nye personlige kompetencer, ens meninger og holdninger udfordres og prøves og derved styrkes selvbevidstheden. I det frivillige arbejde lærer man nye mennesker at kende og respektere forskelligheden. Flere kunne blive en del af ens vennekreds og fortrolige. I et forpligtende samarbejde opdager vi, hvor nødvendigt det enkelte menneske er, når opgaver skal løses. At være FRIVILLIG betyder, at indgå i et betydningsfuldt samarbejde, hvor tiden bruges på noget meningsfyldt og større!

Når vi ser tilbage på det seneste kommunal- og amtsrådsvalg og det flotte resultat SSW hentede i alle hjørner af Sydslesvig, er det takket være mange frivillige kræfter, som stod sammen om en fælles opgave. Opgaverne har været meget forskelligartede og derfor har der været brug for rigtig mange kompetencer. De mange frivillige har haft et fælles lys at sigte efter og undervejs har der

sikkert også været brug for mange opmuntringer. Hvad har så båret den store frivillige indsats – det var en hjertesag for alle at bidrage til få et styrket SSW på valgaftenen. Vælgerne havde et ønske om en bedre fremtid og en anden hverdag. I SSW så de et håb om at få deres store ønske opfyldt. SSW forstod at bruge et sprog vælgerne forstod og havde en imødekommende tilgang overfor borgerne. Nu er det SSW's opgave sammen med deres basis at udfylde en bunden opgave. Dejligt at se, at SSW i de seneste år har forstået at få så mange unge med i det politiske arbejde.

Den 14. maj fik jeg mulighed for at følge valgaftenen sammen med jer i Tønning. Tak for den invitation jeg modtog – den varmede helt ind i det inderste hjertekammer. Det var en pragtfuld aften på Skipperhuset, hvor vi sammen kunne følge stemmeoptællingen og glæde os over de resultater der tikkede ind fra alle egne i Sydslesvig. Det følte, som om jeg stadig var en del af det aktive politiske landskab i Tønning. Hjertet bankede i hvert fald lidt hårdere og det blev ikke bedre da vi sammen tog en tur op på rådhuset for at hilse på de øvrige kandidater og politisk interesserede borgere som havde valgt en aften i byrådssalen.

Et forrygende valg blev det også for SSW i Garding, hvor I blev største fraktion, og så vil jeg heller ikke undlade at nævne det gode valg til amtskredsen. Alt i alt et resultat der fortæller, at vælgerne har vist jer stor tillid. Husk at det gode resultat forpligter – der er vælgere, som forventer politiske resultater der adskiller sig fra det, de har vendt ryggen til. Jeg håber, at I forstår at stå sammen og i dialog med borgerne skabe resultater til gavn for såvel byen og amtet. At I kan stå sammen når det gælder, har vi da indenfor det seneste år fået et tydeligt bevis på.

Derfor vil jeg også på denne dag ønske SSW hjertelig til lykke med den store fremgang og til lykke med det mandat I har fået til at løse de mange nye og spændende opgaver der venter forude i kommunerne og amtskredsene. Ja, et tillykke til hele Sydslesvig og til landsdelens indbyggere.

Det frivillige arbejde kan også opstå ad helt andre kanaler. Der kan være et brændende ønske om en forandring, fordi man ser en urimelighed. Man bliver optaget og engageret eller kaldet af en større sag. Den enkelte mener at kunne gøre en forskel.

Hvordan ville Sydslesvigs kulturlandskab have set ud, hvis ikke Slesvig-Ligaen og Grænseforeningen var blevet stiftet for godt 100 år siden. Og hvad har de bærende kræfter bag Sydslesvigsk Udvalg af 5. maj 1945 og Ejderindsamlingen ikke tilført Sydslesvig. I Danmark var der mennesker, som forstod at formulere en hjertesag og overbevise store dele af befolkningen til at støtte op om denne. Offerviljen var stor og det kan sikkert ikke udtrykkes flottere end en af frontpersonerne gjorde det: Vi arbejder med "Det danske folks private hjertepenge".

Ved Slesvig-Dannevirke-linjen var det for den daværende danske regering et naturligt sted at stoppe indsatsen for det danske mindretalsarbejde i Sydslesvig. Takket være de mange frivillige i Danmark der ikke ville svigte de danske der boede syd for Slesvig-Dannevirke-linjen blev der bygget skoler og forsamlingshuse. Også Uffe Skolen (såvel den første og den vi står lige udenfor i dag, er et produkt af et lokalt ønske og frivillige kræfters arbejde i Danmark. Ingen kunne vel forestille sig et Ejdersted i dag uden en dansk skole, danske daginstitutioner og et rigt dansk foreningsliv. Slesvig-Ligaen blev stiftet for at der skulle være fokus på dette område. Dansk sprog, kultur og identitet skulle styrkes helt ned til Ejderen. Der blev lyttet til mindretallet i dette område og sammen forsøgte man at opfylde det behov, der kunne få mindretallet så langt mod syd til at udleve en hverdag, hvor de danske rødder kunne udvikles og styrkes.

Den dag i dag har Slesvig-Ligaen fokus på området syd for Slesvig-Dannevirke-linjen, men forsøger efter bedste evne at hjælpe og støtte det danske mindretal i hele Sydslesvig. De to foreninger, Grænseforeningen og Slesvig-Ligaen, har mange frivillige, som ihærdigt bidrager til at alle i Sydslesvig får impulser nordfra og derved knyttes tættere til moderlandet. De mange personer nordfra, der år efter år deltager i De Danske Årsmøder og opbygger personlige kontakter til mindretallet må være et tydeligt bevis på de stærke bånd der forbinder. Det er afgørende, at vi kan samles hvor det danske sprog, den danske kultur og den danske identitet udgør vores fælles base. De nævnte foreninger bidrager også til at fortælle og oplyse om det danske mindretal nord for

grænsen, hvilket er mindst lige så vigtigt. Et moderne demokrati har brug for dialog og udveksling. Dialog kræver tillid, nærhed og forståelse. Nærhed forudsætter at mennesker mødes og oplever fællesskabet. Et fællesskab forudsætter, at der afsættes tid! Fællesskabet udgør det danske mindretal – I Slesvig-Ligaen vil vi bidrage til et levende dansk mindretal i Sydslesvig. Sammen bliver vi alle sammen rigere.

For at vi kan tale om et levende mindretal er der brug for et rigt foreningsliv i Sydslesvig. Foreningerne vil ikke kunne udfylde deres opgaver, hvis ikke der står frivillige klar. Med andre ord: uden et aktivt foreningsliv har vi på sigt ikke noget mindretal.

Du kan gøre noget for dig selv ved at gøre noget for andre! I dialogen kan der ske mirakler – prøv det.

I fællesskabet og som del af det frivillige arbejde lever du og ikke mindst mindretallet.

Med disse ord vil jeg på vegne af Slesvig-Ligaen ønske det danske mindretal et fortsat godt årsmøde under mottoet:

Frivillig – fordi jeg ikke kan lade være!

Jo, det nytter alligevel - når du selv vil!